Autor Guste Santini
Subota, 30 Lipanj 2001 21:15

Krajem svibnja ove godine održan je Znanstveni skup u HAZU čiji su radovi objavljeni kao Zbornik u posebnom broju časopisa «EKONOMIJA/ECONOMICS». Ovaj je skup za razliku od prethodnih podigao priličnu «buru» zahvaljujući novinarima ali i građanstvu koje se sve više suočava sa krizom. Skup je od vlasti protumačen javno i privatno. U prvom slučaju osporavala se utemeljenost i naglašavala zastarjelost podataka i pristupa koji su rezultirali i objavljeni u nalazima. Privatno su mnogi iz postojeće vlasti podržavali u temeljnim odrednicama rezultate analize i stavove koji su izneseni na Skupu.

Danas, mjesec dana kasnije, sve tiskovine i sredstva javnog priopćavanja, manje, i predstavnici vlasti, više, ukazuju na svekolike probleme koji su zapravo na održanom Skupu pred mjesec dana sasvim precizno identificirani, dijagnosticirani. Za mnoge probleme predložena su i sasvim korektna rješenja. Kako je prije skupa izdan posebni «papir» kako bi se zainteresirala najširа javnost to u nastavku ponavljam tekst onakav kakav je bio ponuđen javnosti.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA
I HRVATSKO GOSPODARSTVO HRVATSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Autor Guste Santini
Subota, 30 Lipanj 2001 21:15

Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo HAZU, na temelju spoznaja o stanju hrvatskog gospodarstva i kritičke analize ekonomske politike, smatra da izlazak Hrvatske iz ekonomske krize nije moguć ukoliko državne vlasti (nosioci ekonomske politike) ne učine radikalan zaokret u tekućoj i proklamiranoj srednjoročnoj politici.
Ova su pitanja bila predmet opsežnih razmatranja znanstvenog vijeća HAZU i ranijih godina, te su središnja tema pripremljenoga znanstvenog skupa, (31.05.2001.) «Hrvatska gospodarska kriza i pravci zaokreta iz recesije u ekonomski razvoj».
U prilozima za taj Skup sadržana je šira teorijska i analitička argumentacija ocjena i prijedloga, koje upućujemo na korištenje i razmatranje nadležnim državnim organima i stručnoj javnosti u tekstu koji slijedi:

«KRIZNO STANJE HRVATSKOG GOSPODARSTVA I PRAVCI ZAOKRETA EKONOMSKE POLITIKE IZ PRORECESIJSKE U RAZVOJNU»

1. Polazimo od spoznaje da je hrvatsko gospodarstvo u ekonomskoj krizi, koja se proteklih 20 godina neprekidno, ponekad skokovito, produbljivala. Ona je stoga dijelom naslijeđena iz bivše Jugoslavije, bitno je pogoršana velikosrpskom agresijom i ratnim razaranjima, ali je na njezino prerastanje u duboku ne samo gospodarsku, nego socijalnu i moralnu krizu, presudno utjecala državna ekonomska politika od 1994. do 2000. godine. U tome je razdoblju legalizirana prorecesijska ekonomska politika, što je, uz katastrofalnu pretvorbu kao i uz pogrešnu razinu stabilizacije i podređenost ukupne politike mafiokraciji, dovelo do destrukcije hrvatskoga gospodarstva neslućenih razmjera, do dubokih strukturnih poremećaja u svim segmentima nacionalne ekonomije, te do socijalne direfencijacije u korist bogaćenja manjeg broja privilegiranih, po kriteriju političke podobnosti, i siromašenja pretežnog dijela stanovništva i privrede, osobito u realnom sektoru.

U funkcioniranju gospodarskog sustava, kao posljedica nedjelotvornosti instrumenata i mjera ekonomske politike, a uzimajući u obzir nepovoljno makropolitičko i socijalno okruženje, znakovito su se manifestirali fenomeni i pojave koji blokiraju učinkovitost implementacije i postuliranja modernog tržišno-socijalnog gospodarstva. To se prije svega odnosi na: dominirajući oblik distributivne ekonomije (problematika alokacije oskudnih resursa); proces dekapitalizacije, što znači uništavanje najvrijednije supstancije u ekonomiji (desupstancijalizacija kapitala); ekspatrijaciju koja se manifestira kao ilegalni i legalni oblik

odlijevanja kapitala u druge zemlje, što sa svoje strane sprječava provociranje konjunkturnog razvojnog investicijskog ciklusa.

2. Demokratski je izabrana Vlada RH tako preuzela odgovornost početkom 2000. godine u izuzetno teškim i složenim okolnostima, kojih je većim dijelom bila svjesna, ali i zatečena novim spoznajama o dubini krize i razmjerima pljačke. Postalo je više zamjetno djelovanje starih i novih centara moći koji u kontinuitetu otežavaju učinkovitost ekonomske i ukupne politike. Osim toga nova je Vlada naslijedila i ekonomsko političku regulativu, koja je bila djelatna početkom 2000. godine, a koju je bivšavlast osobito pogoršala krajem svoga mandata. Ipak, ostvarene su osnovne političke pretpostavke za zaokret, a novoizabrana Vlada raspolagala je i s odgovarajućim programskim polazištima, koja su bila formulirana u dokumentima pojedinih koalicijskih partnera u razdoblju borbe za vlast, tj. djelovanja u opoziciji. Na takvim je osnovama Vlada RH usvojila u prvim mjesecima 2000. godine četverogodišnji program, koji se u znatnoj mjeri odnosio na gospodarstvo. Taj je program, premda neujednačen i nepotpun, bio prihvatljiva podloga za raspravu, te se činilo da će dopunjen i izmijenjen, na temelju i prijedloga istaknutih ekonomista i privrednika, moći poslužiti kao zadovoljavajuća osnova za politiku. Na žalost, takva se očekivanja nisu ispunila.

Autor Guste Santini
Subota, 30 Lipanj 2001 21:15

Autor Guste Santini
Subota, 30 Lipanj 2001 21:15

